

Els Schuitemaker

door Selma Sindram

Bij het woord volièregaas denkt u waarschijnlijk niet direct aan een kleurrijk weefsel. Els Schuitemaker daarentegen wordt keer op keer weer geïnspireerd door de mogelijkheden van dit gaas. De vierkantjes van 1 x 1 cm worden door haar met eindeloos geduld zorgvuldig opgevuld met vele kleurrijke draden, meestal borduurgaren.

Toen ik Els belde met de vraag of ik haar mocht interviewen, was haar eerste reactie: "Ik heb niets van mijn werk thuis op dit moment, het staat allemaal in het Bronovoziekenhuis in Den Haag". Samen met haar echtgenoot Niek exposeerde zij afgelopen winter in dit ziekenhuis. Niek is beeldhouwer en helpt Els waar nodig met zijn technisch inzicht en handige handen. In het verleden hebben zij samen onder andere in ziekenhuizen in Leidschendam, Haarlem en Hilversum geëxposeerd. Els heeft met haar weefsels ook in musea in Polen en in Hongarije geëxposeerd.

Els woonde lang in Hillegom. Bij de Culturele Raad aldaar volgde zij een cursus raamweven. In deze tweejarige cursus leerde je weven met bindingen, gobelin- en dubbelweven, evenals garens verven op plantaardige wijze. Els had al veel geborduurd en genaaid, maar het weven greep haar helemaal. Zij werd al snel lid van weefkring De Bollenstreek en genoot van het weven op raampjes. Een enkele keer maakte zij een gobelin op een tafelweefgetouw, maar ramen hebben duidelijk haar voorkeur. In de jaren tachtig volgde zij nog een cursus kleurenleer en gobelinweven bij Danielle Jansen en Marian Smit in Delft. Daar leerde zij ontwerpen en het weven van 'miniaturen'. Om alles compleet te maken haalde Els het Textielbrevet via een schriftelijke cursus.

Het miniatuurweven bleek Els helemaal op het lijf geschreven. Zij maakte de ene na de andere minigobelin. Schitterende bomen in de vier jaargetijden, golven van de Noordzee alles is zo mooi en natuurgetrouw geweven. Doordat zij met dubbele draden werkt, kan zij ook dubbelweven en dan lijkt het alsof de takken en golven er apart bovenop liggen.

Marijke Arp moedigde Els aan om haar miniatuurtjes in te lijsten. Dat was een goed advies, ineens werden de miniatuurtjes schilderijtjes en kregen buitenstaanders belangstelling voor haar werk.

Volièregaas biedt vele mogelijkheden, je moet alleen ver vooruit denken.

Uiteraard waren de bollenvelden rondom Hillegom een kleurrijke en goede inspiratiebron voor Els. In haar weefsels komen deze bollenvelden vaak terug. Is het niet als 'echt' bollenveld, dan toch zijn de kleurrijke weefsels op haar volièregaas vaak een herinnering aan de kleuren van de Hollandse bollenvelden in het voorjaar. Vele miniaturen hebben inmiddels hun eindbestemming in Canada en de Verenigde Staten gevonden. Veelal bollenvelden, soms met in de verte een oer-Hollandse molen. Stuk voor stuk zijn het prachtige weefseltjes.

Toen in 1990 de achtste Miniatuur Biënnale in Szombathely in Hongarije werd georganiseerd, werd Els uitgenodigd om mee te doen. Negen jaar later deed zij mee met een expositie in Polen, in het Maritiem museum in Gdynia. Zij kreeg voor die tentoonstelling het lumineuze idee om oude brilmonturen vol te weven met zonnige tafereelen, zeilbootjes op water, kleurrijke strepen of – hoe kan het anders – met bollenvelden. De conservatoren van dit museum waren zo enthousiast over dit concept, dat zij prompt een paar brillen hebben aangekocht en toegevoegd aan hun collectie. Is dat niet de droom van elke weefster of kunstenaar?

Nu is Els vooral in de ban van het vollièregaas. Van te voren bedenkt zij wat zij wil maken en knipt het gaas in model. Dat wil zeggen: als zij bijvoorbeeld een haan of een 'robe' wil maken, wordt het gaas op het platte vlak in model geknipt. Zij moet het driedimensionale dus 'vertalen' naar het platte vlak. Als dat klaar is, begint het echte weven. Vakje voor vakje voorziet zij van een schering en die minischering wordt vervolgens geweven tot een mini miniweeffel van 1x1 cm. En elk vakje even netjes. Elk draadje wordt ook zorgvuldig afgewerkt. Als alles vol geweven is, wordt het ijzerdraad in vorm gebogen.

Met het maken van een 'robe' is Els meer dan honderd uren bezig. En ook bij deze vormen geldt: eerst bedenken hoe het driedimensionale in het platte vlak er uit zal zien, in vorm knippen en later eventueel de verschillende delen aan elkaar naaien. De robes bestaan uit een boven – en een onderlijf. Op het moment, dat wij haar interviewden, was zij bezig met een nieuwe robe. Ditmaal wilde ze plastic tape van een cassettebandje in het gaas weven in het deel dat het de onderrok zou worden. Plastic tape is grof, dus van mini miniweeffels kan geen sprake zijn. Aangezien Els niet wil, dat het gaas zichtbaar is, omwikkelt zij dit van te voren met een zilverdraadje van lurex. Aan iedere kant van de onderrok kwam daarna een halve overrok, die weer gaatje voor gaatje van een schering en een inslag werd voorzien. Een afgewerkte robe is ongeveer 25cm groot.

Els is en blijft een groots miniatuurweefster!

